

TARBIYA TURLARI VA ULARNING SHAXS KAMOLOTIGA TA'SIRI

Xabilova Sitora Tursunmurod qizi

Nazarova Marjona

Termiz davlat Pedagogika Instituti o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Tarbiya – o'qituvchi va o'quvchi (tarbiyachi va tarbiyalanuvchi)lar o'rtasida tashkil etiluvchi pedagogik faoliyat bo'lib, tarbiyalanuvchini ma'lum bir maqsadga muvofiq takomillashtirish uchun shaxsga muntazam va tizimli ta'sir etish, jamiyatning ijtimoiy-tarixiy tajribalariga yondashib shaxsni har tomonlama shakllantirish, uning xulq-atvori va dunyoqarashini, ijtimoiy ongini tarkib toptirishda xalqning boy mafkuralariga yo'naltirilgan qizg'in faoliyat jarayonidir.

Kalit so'z: tarbiya jismoniy tarbiya, axloqiy tarbiya, aqliy tarbiya, ekologik tarbiya, sensor tarbiya, ilk qadam, mehnat tarbiyasi, estetik tarbiya,

ВИДЫ ОБРАЗОВАНИЯ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ

АННОТАЦИЯ

Воспитание – это педагогическая деятельность, организованная между учителем и учеником (воспитателем и учеником) и регулярное и систематическое воздействие на личность с целью совершенствования ученика согласно определенной цели, приближения к общественно-историческому опыту общества. Человек представляет собой напряженный процесс деятельности, ориентированный на богатые мировоззрения народа, на формирование его поведения и мировоззрения, общественного сознания.

Ключевые слова: воспитание, физическое воспитание, нравственное воспитание, умственное воспитание, экологическое воспитание, сенсорное воспитание, первая ступень, трудовое воспитание, эстетическое воспитание.

Tarbiya asosida tarbiyalanuvchining ongi shakllanadi, ma'naviy boyligi va histuyg'ulari rivojlanadi, o'zida ijtimoiy hayotda o'z o'rnini topish uchun zarur bo'lgan, kishilar bilan o'zaro munosabatni to'g'ri tashkil etishga xizmat qiladigan axloqiy odatlar hosil bo'ladi. Tarbiya xususida taniqli o'zbek adibi Abdulla Avloniyning “Alhosil, tarbiya bizlar uchun yo hayot, yo mamot, yo najot, yo falokat, yo saodat, yo razolat masalasidir” – deb aytgan fikrlari barcha millat vakillarining

tarbiyasiga mos keluvchi haqiqatdir. Ushbu fikrlardan anglaniladiki, shaxs tarbiyasi xususiy ish emas, balki ijtimoiy, milliy va davlat ishidir.

Tarbiya tamoyillari deb, yosh avlodni tarbiyalash maqsadidan kelib chiqadigan va komil insonni tarbiyalashning mazmuni va yo‘nalishiga qo‘yiladigan eng muhim talablarni belgilab beruvchi asosiy g‘oya va qoidalar yig‘indisiga aytiladi. Tarbiya tamoyillari o‘qituvchi va tarbiyalanuvchilarga yo‘l-yo‘riq ko‘rsatuvchi qoidalar bo‘lib, ular yosh avlodni tarbiyalash, barkamol insonni shakllantirish vazifalariga muvofiq belgilanadi, shuningdek, ular shaxs tarbiyasi borasidagi ilg‘or ta‘limotlar g‘oyalariga hamda pedagogika fanida erishilgan yutuqlarga asoslanadi. Tarbiya tamoyillari tarbiya jarayoni qonuniyatlarini aks ettiradi. Tarbiyaviy jarayonda ilg‘or tamoyillarga amal qilinishi tarbiya samarasini ta‘minlaydi. Tarbiya tamoyillari quyidagilardan iborat: – tarbiyaning maqsadga yo‘naltirilganligi va g‘oyaviyligi; – tarbiyada demokratik va insonparvarlik g‘oyalarining ustunligi; – tarbiya milliy, umumbashariy qadriyatlarning ustunligi: – tarbiyada izchillik va tizimlilik; – tarbiyani ijtimoiy hayot bilan qo‘shib olib borish; – tarbiyani mehnat bilan bog‘lash; – tarbiyalanuvchi shaxsini hurmat qilish; – tarbiyada o‘quvchining yosh va alohida xususiyatlarini hisobga olish; – jamoa va jamoa yordamida tarbiyalash; – tarbiyada o‘quvchi xulqidagi ijobiy sifatlarga tayanib, salbiy tomonlarni yo‘qotish

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. Nuritdinova X. N. KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIKNING MOHIYATI VA UNING MUTAXASSISNI KASBIY SHAKLLANISHIDAGI O‘RNI //Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences. – 2022. – T. 1. – №. 7. – C. 158-160.
3. TO DEVELOP THE CREATIVITY OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION IMPORTANCE QM Hikmatullayevna TA‘LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI 2 (12), 262-264
4. M Umarova, A Ro‘ziyeva “MAKTABGACHA TA‘LIM TASHKILOTLARIDA TASVIRIY FAOLIYATNING AHAMIYATI” Наука и инновация, 2023 1(6), 33– 35 <https://in-academy.uz/index.php/si/article/view/14283>
5. ST Xabilova, M Nazarova “MENTAL EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN” Innovative research in modern education 97-99 2023.5.17 <http://aidlix.com/index.php/ca/article/view/651>
6. S Xabilova “EDUCATION OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS IN A MODERN SPIRIT” International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research 3(4) 132-135 2023.4.26 <http://www.researchcitations.com/index.php/ibmscr/article/view/1234>
7. Xabilova, S. (2023). THE PECULIARITY OF FORMING THE PSYCHOLOGICAL-PEDAGOGICAL COMPETENCE OF EDUCATORS.

Educational Research in Universal Sciences, 2(6), 202–204. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/3373>

8. Berdiyeva, M. M. (2023). MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI TARBIYACHILARNI KASBIY MAHORATINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(9), 219–223. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/3732>

9. Manzura A. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING THE SUBJECT OF PRESCHOOL EDUCATION MANAGEMENT //Open Access Repository. – 2023. – T. 4. – №. 3. – C. 561-567.

10. Astanakulova M., Shahina J. TA'LIMDA BOSHQARUV FAOLIYATI VA MENEJMENTNING IJTIMOY OMILLARI //Journal of new century innovations. – 2023. – T. 28. – №. 5. – C. 73-78.